

Tartuntatautilain kokonaisuudistuksen lainsäädäntöhanke

Toimikausi 01.11.2023-31.05.2026

Tausta Tartuntatautilaki uudistettiin edellisen kerran kokonaisuudessaan vuonna 2016 (1227/2016, HE 13/2016 vp) ja uutta lainsäädäntöä alettiin soveltaa 1.3.2017 lähtien. Covid-19-pandemian aikana tartuntatautilakiin jouduttiin tekemään useita väliaikaisia muutoksia, sillä voimassa oleva lainsäädäntö ei tarjonnut riittäviä toimivaltuuksia pandemian hallinnalle. Covid-19-pandemiasta saatujen kokemusten lisäksi tartuntatautilaissa on havaittu myös muita muutostarpeita johtuen globaalin toimintaympäristön muutoksesta, vaikutuksista, joita mahdolliset uudet pandemiat aiheuttaisivat, tavoitteesta minimoida epidemioiden yhteiskunnalle mahdollisesti aiheutuvia haitallisia vaikutuksia, kansainvälisistä sopimuksista sekä erityisesti tarpeesta sovittaa yhteen EU-lainsäädäntö kansallisen lainsäädännön kanssa.

Tartuntatautilain uudistamisen välttämättömyyteen ovat kiinnittäneet huomiota sekä eduskunta, ylemmät lainvalvojat että lakia soveltavat tahot. Eduskunnan perustuslakivaliokunta on tartuntatautilain covid-19-pandemian hallintaa koskevien väliaikaisten säännösten käsittelyn yhteydessä korostanut tarvetta tartuntatautilainsäädännön uudistukselle. Oikeuskansleri on useaan otteeseen tuonut esille tarpeen tartuntatautilainsäädännön uudistukselle sekä pandemiasääntelyn tarpeellisuudelle.

Tavoitteet Hankkeen päämääränä on kehittää ja tehostaa tartuntatautien torjuntaa sekä varautumista tartuntatautiepidemioihin ja pandemioihin. Lainsäädännön uudistuksen tavoitteena on vastata toimintakentän tarpeisiin muun muassa toimivaltuuksien selkeyttämiseksi, riittävien ja oikea-aikaisten tartuntatautien torjuntakeinojen säätämiseksi lakiin, sekä toimeenpanna Suomea koskevat EU- ja kansainväliset tartuntatauteja koskevat velvoitteet kansallisesti. Hankkeen tuotoksena syntyisi uudistettu tartuntatautilaki sekä siihen liittyvät asetukset.

Organisointi Ohjausryhmä

Lainsäädäntöhanke ohjausryhmä vastaa ohjauksesta ja valmistelutyön linjaamisesta. Ohjausryhmä raportoi työstään Kestävän

hyvinvointiyhteiskunnan ministerityöryhmälle. Ohjausryhmän työskentelykieli on suomi.

Ohjausryhmän tehtävät

1. Vastaa hankkeen edistymisestä aikataulussa
2. Ohjeistaa valmistelutyöryhmän työskentelyä
3. Linjaa ja tarkentaa hankkeen tavoitteita
4. Ratkaisee mahdollisia ristiriita- ja ongelmatilanteita

Puheenjohtaja

xx, sosiaali- ja terveysministeriö

Varapuheenjohtaja

xx, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet

xx, virkanimike, liikenne- ja viestintäministeriö (varajäsen xx)

xx, virkanimike, maa- ja metsätalousministeriö (varajäsen xx)

xx, virkanimike, oikeusministeriö (varajäsen xx)

xx, virkanimike, opetus- ja kulttuuriministeriö (varajäsen xx)

xx, virkanimike puolustusministeriö (varajäsen xx)

xx, virkanimike, sisäministeriö (varajäsen xx)

xx, virkanimike, työ- ja elinkeinoministeriö (varajäsen xx)

xx, virkanimike, ulkoministeriö (varajäsen xx)

xx, virkanimike, valtioneuvoston kanslia (varajäsen xx)

xx, virkanimike, valtiovarainministeriö (varajäsen xx)

xx, virkanimike, ympäristöministeriö (varajäsen xx)

xx, nimike, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy (varajäsen xx)

xx, nimike, yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden yhteinen edustaja (varajäsen xx)

xx, nimike, hyvinvointialueiden yhteinen edustaja (varajäsen xx)

xx, nimike, Ahvenanmaan maakunnan hallitus (varajäsen xx)

xx, nimike, Aluehallintovirastojen yhteinen edustaja (varajäsen xx)

xx, nimike, Kuntaliitto (varajäsen xx)

xx, nimike, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (varajäsen xx)

xx, nimike, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (varajäsen xx)

xx, nimike, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (varajäsen xx)

xx, nimike, Työterveyslaitos (varajäsen xx)

Asiantuntijasihteerit

xx, virkanimike, sosiaali- ja terveysministeriö

xx, virkanimike, sosiaali- ja terveysministeriö

xx, virkanimike, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Tekninen sihteeri

xx, nimike, sosiaali- ja terveysministeriö

Valmistelutyöryhmä

Hankkeelle asetetaan valmisteluryhmä, joka vastaa asettamispäätöksen mukaisten tehtävien toteuttamisesta. Valmisteluryhmä raportoi työstään säännöllisesti hankkeen ohjausryhmälle ja vastaa linjaamista vaativien asioiden viemisestä sen linjattavaksi. Työryhmään osallistuvat ministeriöt vastaavat oman hallinnonalansa lainsäädännön osalta hallituksen esityksen valmistelusta vaikutustenarvioineen ja perusteluineen, sekä omien sidosryhmien näkökulmien tuomisesta valmisteluryhmän työhön. Valmistelutyöryhmän työskentelykieli on suomi.

Valmistelutyöryhmän jäsenillä tulee olla mahdollisuus käyttää työaikaansa valmisteluun.

Valmistelutyöryhmän tehtävät

1. Määritellä sääntelyn oikeudelliset reunaehdot
2. Kartoittaa kansainväliset esimerkit
3. Tehdä ehdotus sääntelyn vaihtoehtoista
4. Arvioida laaja-alaisesti sääntelyn vaikutukset
5. Toimia yhteistyössä sidosryhmien kanssa esimerkiksi sidosryhmätyöpajoja järjestämällä
6. Valmistella hallituksen esitys
7. Työryhmä vastaa hankkeen toteuttamisesta aikataulun mukaisesti

Puheenjohtaja

xx, virkanimike, sosiaali- ja terveysministeriö

Varapuheenjohtaja

xx, virkanimike, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet

xx, virkanimike, liikenne- ja viestintäministeriö (varajäsen xx)
xx, virkanimike, maa- ja metsätalousministeriö (varajäsen xx)
xx, virkanimike, oikeusministeriö (varajäsen xx)
xx, virkanimike, opetus- ja kulttuuriministeriö (varajäsen xx)
xx, virkanimike, sisäministeriö (varajäsen xx)
xx, virkanimike, työ- ja elinkeinoministeriö (varajäsen xx)

xx, virkanimike, sosiaali- ja terveysministeriö, HYT (xx, varajäsen, VAL)
xx, virkanimike, sosiaali- ja terveysministeriö, Bila (xx, varajäsen SVO)
xx, virkanimike, sosiaali- ja terveysministeriö, APO (xx, varajäsen, TTO)
xx, nimike, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (varajäsen xx)
xx, nimike, yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden yhteinen edustaja (varajäsen xx)
xx, nimike, hyvinvointialueiden yhteinen edustaja (varajäsen xx)
xx, nimike, aluehallintovirastojen yhteinen edustaja (varajäsen xx)
xx, nimike, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (varajäsen xx)
xx, nimike, Työterveyslaitos (varajäsen xx)

Asiantuntijasitteerit

xx, virkanimike, sosiaali- ja terveysministeriö, HYT
xx, nimike, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Tekniset sihteerit

xx, virkanimike, sosiaali- ja terveysministeriö

Työryhmä hyödyntää työssään yhteistyötä sidosryhmien kanssa. Hankkeen aikana järjestetään useita teemakohtaisia työpajoja, joissa sidosryhmillä on mahdollisuus keskustella tartuntatautilain muutostarpeista ja ratkaisuvaihtoehdoista. Työpajoihin kutsutaan muun muassa elinkeinoelämän, palkansaajien, kansalaisjärjestöjen, ministeriöiden ja virastojen edustajia sekä muita asiantuntijoita.

Valmistelutyöryhmä voi tarpeen mukaan asettaa alatyöryhmiä tiettyjen teemojen, erityiskysymysten tai kokonaisuuksien valmistelua varten. Valmisteluryhmä pyytää jäsenet alaryhmiin mukana olevilta organisaatioilta. Valmisteluryhmä toteuttaa itse tai hankkii tarvittavat selvitykset hankkeen tehtävien toteuttamiseksi.

Muut organisoitumisen periaatteet

Valmisteluryhmä ja valmisteluryhmän asettamat alaryhmät voivat kuulla asiantuntijoita.

Ohjausryhmän ja valmisteluryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa sosiaali- ja terveysministeriön päätöksellä.

Kustannukset ja rahoitus Työ tehdään virkatyönä. Kukin ministeriö vastaa omien virkamiestensä matkakuluista. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa muiden ohjausryhmän

ja valmistelutyöryhmän jäsenten matkakuluista. Hankkeen kulut maksetaan sosiaali- ja terveysministeriön toimintamomentilta 33.01.01.

Sosiaaliturvaministeri

Sanni Grahn-Laasonen

Virkanimike

xx

Liitteet

-

Jakelu

Hankkeen ohjaus- ja valmisteluryhmä

Tiedoksi

Kestävän hyvinvointiyhteiskunnan ministerityöryhmä

Valtiosihteerit

Erytisavustajat

Ministeriöt

Hyvinvointialueet

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus

Työterveyslaitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira

Aluehallintovirastot